

2827 Sayılı Nüfus Planlaması Hakkında Kanun

Sayısı: 2827

R.G. Tarihi: 27.05.1983 R.G. Sayısı: 18059

Tarihi : 27 Mayıs 1983 tarihli sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sayısı : 2827

Konusu : Aile Planlaması hizmetlerinin yürütülmesi esaslarını, önleyici ilaç ve araçların temin, imal ve saptanmasına ilişkin hususları ve cezai müeyyideleri kapsamaktadır.

Amaç:

MADDE 1.- Bu kanunun amacı, nüfus planlaması esaslarını, gebeliğin sona erdirilmesi ve sterilizasyon ameliyelerini, acil müdahale halleri ile gebeliği önleyici ilaç ve araçların temin, imal ve saptanmasına ilişkin hususları düzenlemektir.

Nüfus Planlaması:

MADDE 2.- Nüfus planlaması, fertlerin istedikleri sayıda ve istedikleri zaman çocuk sahibi olmaları demektir.

Devlet, nüfus planlamasının öğretimi ile uygulamasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır. Nüfus planlaması gebeliği önleyici tedbirlerle sağlanır.

Gebeliğin sona erdirilmesi ve sterilizasyon, Devletin gözetimi ve denetimi altında yapılır. Bu kanunun öngördüğü haller dışında gebelik sona erdirilemez ve sterilizasyon veya kastrasyon ameliyesi yapılamaz.

Nüfus planlamasıyla ilgili eğitim, öğretim ve uygulama hizmetleri:

MADDE 3.- Nüfus planlaması zaruretinin halka duyurulması ve bu hususlarla ilgili eğitim, öğretim ve uygulama hizmetleri Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının koordinatörlüğünde, Milli Savunma, Milli Eğitim ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca birlikte hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmelik esaslarına göre, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca; üniversiteler, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ile sosyal güvenlik kurumları, tüm kamu kurum ve kuruluşları, kamukurumu niteliğindeki ilgili meslek kuruluşları ve gönüllü kuruluşlarla işbirliği yapılarak yerine getirilir.

Bu maksatla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, özel teşkilat kurmaya, gebeliği önleyici ilaç ve araçları temin veya imal etmeye veya ettirmeye, muhtaç olanlara bu ilaç ve araçları parasız veya maliyetinden ucuz fiyatla vermeye veya verdirmeye veya sattırmak için tedbir almaya yetkilidir. İlaç ve araçların imal veya Türkiye'ye ithali Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının iznine tabidir.

Nüfus Planlamasında kullanılacak ilaç ve araçların niteliği, aralarında tıp fakülteleri öğretim üyelerinin de bulunduğu bir komisyonun yazılı görüşü alınmak suretiyle Sağlık Bakanlığınca saptanır. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca bu şekilde saptanmamış ilaç ve araçlar üniversitelerin tıp fakülteleri de dahil olmak üzere hiç bir birim, kurum ve kuruluşca insanlar üzerinde kullanılamaz.

Komisyonun kuruluş ve işleyişi, gebeliğin önlenmesine ilişkin yöntemler ve uygulama açısından hekim, hemşire ve ebelerin eğitim ve görevlendirilme esas ve usulleri ile uygulamada yetkilerini belirleyen hususlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Hekim, hemşire ve ebeler özel kanunlardaki şartlara bağlı olmaksızın bu yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak gebeliği önleyici yöntemleri uygularlar.

Sterilizasyon ve Kastrasyon:

MADDE 4.- Sterilizasyon, bir erkek veya kadının çocuk yapma kabiliyetinin cinsi ihtiyaçlarını tatmine mani olmadan izalesi için yapılan müdahale demektir.

Sterilizasyon ameliyatı, tıbbi sakınca olmadığı takdirde reşit kişinin isteği üzerine yapılır.

Bir ameliyatın seyri sırasında tıbbi zaruret nedeniyle bir hastalığın tedavisi için kastrasyonu gerektiren hallerde, kişinin rızasına bakılmaksızın kastrasyon ameliyesi yapılabilir.

Gebeliğin Sona Erdirilmesi :

MADDE 5.- Gebeliğin onuncu haftası doluncaya kadar annenin sağlığı açısından tıbbi sakınca olmadığı takdirde istek üzerine rahim tahliye edilir.

Gebelik süresi, on haftadan fazla ise rahim ancak gebelik, annenin hayatını tehdit ettiği veya edeceği veya doğacak çocuk ile onu takip edecek nesiller için ağır maluliyete neden olacağı hallerde doğum ve kadın hastalıkları uzmanı ve ilgili daldan bir uzmanın objektif bulgulara dayanan gerekçeli raporları ile tahliye edilir.

Derhal müdahale edilmediği takdirde hayatı veya hayati organlardan birisini tehdit eden acil hallerde durumu tespit eden yetkili hekim tarafından gerekli müdahale yapılarak rahim tahliye edilir. Ancak, hekim bu müdahaleyi yapmadan önce veya mümkün olmadığı hallerde müdahaleden itibaren en geç yirmidört saat içinde müdahale yapılan kadının kimliği, yapılan müdahale ile müdahaleyi icabettiren gerekçeleri illerde Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüklerine, ilçelerde Hükümet tabipliklerine bildirmeye zorunludur. Acil müdahale hallerinin nelerden ibaret olduğu ve yapılacak ihbarın şekil ve mahiyeti ile sterilizasyon ve rahim tahliyesini kabul edenlerden istenilecek izin belgesinin şekli ve doldurulma esasları, bunların yapılacağı yerler, bu yerlerde bulunması gereken sağlık ve diğer koşullar ve bu yerlerin denetimi ve gözetimi ile ilgili hususlar çıkarılacak tüzükte belirtilir.

Gebeliğin Sona Erdirilmesinde İzin:

MADDE 6.- 5. maddede belirtilen müdahale, gebe kadının iznine, küçüklerde küçüğün rızası ile velinin iznine, vesayet altında bulunup da reşit veya mümeyyiz olmayan kişilerde reşit olmayan kişinin ve vasinin rızası ile birlikte sulh hakiminin izin vermesine bağlıdır. Ancak akıl maluliyeti nedeni ile şuur serbestisine sahip olmayan gebe kadın hakkında rahim tahliyesi için kendi rızası aranmaz. 4. maddenin ikinci ve 5. maddenin birinci fıkralarında belirtilen ve rızaları aranılacak kişiler evli iseler, sterilizasyon veya rahim tahliyesi için eşin de rızası gerekir.

Veli veya sulh mahkemesinden izin alma zamana ihtiyaç gösterdiği ve derhal müdahale edilmediği takdirde hayatı veya hayati organlardan birisini tehdit eden acil hallerde izin şart değildir.

İlaç Ve Araçların İmal, Reklam Ve Propagandasıyla İlgili Hükümlere Aykırı Eylemler :

MADDE 7.- Sağlık Bakanlığınca bu kanunun 3. üncü maddesine göre gebeliği önleyici nitelikte oldukları kabul edilmeyen ilaç ve araçları yurt içinde imal edenler veya her ne surette olursa olsun dağıtanlar veya ticaret maksadıyla yurda sokanlar veya bu maksatla bulunduranlar yedi aydan iki yıla kadar hapis ve otuzbin liradan yüzellibin liraya kadar ağır para cezasına çarptırılırlar, imalathaneler kapatılır, ilaç ve araçlar müsadere olunur. Sağlık Bakanlığınca bu kanunun 3. üncü maddesine göre gebeliği önleyici nitelikte oldukları kabul edilen ilaç ve araçların reklam ve propagandası 21 Mayıs 1928 tarih ve 1262 sayılı kanunun 13.üncü maddesine göre yapılır. Buna aykırı hareket edenler bir aydan altı aya kadar hapis ve yedibinbeşyüz liradan otuzbin liraya kadar ağır para cezasına çarptırılırlar.

Saptanmamış İlaç ve Araçların Kullanılması:

MADDE 8.- Bu Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden kişiler ve kurum yetkilileri, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde Türk Ceza Kanununun 456'ncı maddesine göre cezalandırılırlar. Fiil 456'ncı maddenin dördüncü

fıkrasına girse bile resen takip olunur.

Bu Kanunun 3'üncü maddesinin dört ve beşinci fıkraları ile 5 ve 6 ncı maddeleri hükümlerine aykırı hareket edenler fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde ellibin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Değiştirilen Kanun hükümleri:

MADDE 9.- 1/3/1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun; İkinci Kitabının dokuzuncu babının dördüncü faslının başlığı ile 468'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Çocuk Düşürme ve Düşürtme Cürümleri"

Madde 468.- Bir kadının rızası olmaksızın çocuğunu düşürten kimseye yedi yıldan oniki yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

Gebelik süresi on haftadan fazla olan bir kadının rızasıyla tıbbi nedenler mevcut olmadan çocuğunu düşürten kimseye iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

Çocuğunu düşürmeye rıza gösteren kadına da aynı ceza verilir.

Birinci fıkrada yazılı fiil ; kadının ölümüne neden olmuşsa, faile onbeş yıldan yirmi yıla ve bedeni bir zarara neden olmuşsa sekiz yıldan oniki yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

İkinci fıkrada yazılı fiil ; kadının ölümüne neden olmuşsa, Faile beş yıldan oniki yıla ve bedeni bir zarara neden olmuşsa üç yıldan sekiz yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

Gebe sanılan bir kadın üzerinde rızası olmaksızın çocuk düşürme amacıyla bazı fiillerde bulunan kimse kadının ölümüne veya bedeni zararına sebep olmuşsa 452'nci ve 456'ncı maddeler hükümlerine göre cezalandırılır.

MADDE 10.- 1 / 3 / 1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 469'ncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Gebelik süresi on haftadan fazla olan çocuğunu isteyerek düşüren kadına bir yıldan dört yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

MADDE 11.- 1 / 3 / 1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 470'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 470.- Rahim tahliye etme yetkisi olmayan bir kimse, gebelik süresi on haftadan az olan bir kadına rızasıyla düşük yaptırdığı takdirde iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Fiil kadının ölümüne veya bedeni bir zararına sebep olmuşsa, fail ayrıca 452'nci ve 456'ncü maddeler hükümlerine göre cezalandırılır.

Rahim tahliye etme yetkisi olmayan bir kimse 468. maddenin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü fıkralarında öngörülen fiilleri işlediği takdirde cezası üçte bir oranında artırılır Rahim tahliye etme yetkisi olmayan bir kimse ; gebe sanılan bir kadına çocuğunu düşürtmek için ilaç, gereç tedarik eder veya gebe sanılan bir kadın üzerinde rızası olmaksızın çocuk düşürme amacıyla bazı fiillerde bulunur ve kadının ölümüne veya bedeni zararına sebep olursa, 452'nci ve 456'ncü maddeler hükümlerine göre cezalandırılır. Fiil kadının rızası ile işlenmiş ise verilecek ceza üçte bir oranında indirilir.

MADDE 12.- 1 / 3 / 1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 471'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 471.- Bir erkek veya bir kadın üzerinde rızası olmaksızın sterilizasyon yapan kimse iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Fiil erkeğin veya kadının ölümüne veya bedeni zararına sebep olmuşsa, fail ayrıca 452'nci ve 456'ncü maddeler hükümlerine göre cezalandırılır. Eğer bu fiil sterilizasyon ameliyatı yapma yetkisi olmayan bir kimse tarafından yapılırsa ceza üçte bir oranında artırılır.

Sterilizasyon ameliyatı yapma yetkisi olmayan bir kimsenin, kişinin rızasıyla sterilizasyon ameliyatı yapması halinde faile bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Fiil kişinin

ölümüne veya bedeni zararına sebep olmuşsa, fail ayrıca 452 nci ve 456'ncı maddeler hükümlerine göre cezalandırılır.

Yürürlükten kaldırılan kanun ve hükümler:

MADDE 13.- 1/ 4 / 1965 tarih ve 557 sayılı Nüfus Planlaması Hakkında Kanun ile 1 / 3 / 1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 472 'inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE - Bu Kanununun yayımı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde düzenlenerek yürürlüğe konulacak olan tüzük ile yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, 557 sayılı Nüfus Planlaması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca yürürlüğe konulmuş bulunan Tıbbi Zaruret Halinde Gebeliğin Sona Erdirilmesi ve Sterilizasyon Yapılması Hakkında Tüzük ile Nüfus Planlaması Yönetmeliği ve Nüfus Planlaması Genel Müdürlüğü Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri Yönetmeliğinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük:

MADDE 14.- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

MADDE 15.- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.